

*Česká demografická společnost
Centre français de recherche en sciences sociales
Goethe-Institut Prag
Katedra demografie a geodemografie Univerzity Karlovy v Praze*

**KDO ZAJISTÍ NAŠI BUDOUCNOST?
QUI ASSURERA NOTRE AVENIR?
WER SICHERT UNSERE ZUKUNFT?**

**Trilaterální demografická konference věnovaná problematice
porodnosti a mezinárodní migraci v České republice, Francii a Německu**

**Conférence trilatérale de démographie sur la natalité et les migrations
internationales en Allemagne, en France et en République tchèque**

**Trilaterale demographische Konferenz über Geburtenraten und internationale
Migration in der Tschechischen Republik, in Frankreich und in Deutschland**

23. 5. 2005, 9:00 - 16:00

**Velká geologická posluchárna, Přírodovědecká fakulta UK, Albertov 6, Praha 2
Amphithéâtre de géologie, Faculté des Sciences, Albertov 6, Prague 2
Große Aula der Naturwissenschaftlichen Fakultät, Albertov 6, Prag 2**

9:00 -9:15 Zahájení konference/Ouverture du colloque/Eröffnung

Pavel Kovář, děkan Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Christian Lequesne, Directeur du Centre français de recherche en sciences sociales - CEFRES

Stephan Nobbe, Direktor des Goethe-Instituts Prag

9:15 -9:20 Úvodní slovo/Introduction/Einführung

Jitka Rychtaříková, předsedkyně České demografické společnosti a vedoucí katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty

9:20 -9:50 Panel 1:

Naše budoucnost pohledem Evropské unie

Notre avenir vu par l'Union européenne

Unsere Zukunft aus der Sicht der Europäischen Union

Předsedající/Présidence/Vorsitz: *Jitka Rychtaříková*

Přednášející /Intervenants /Teilnehmer:

Vladimír Špidla, *Eurokomisař/ Commissaire européen/Europakommisar:*

Zelená kniha: Nová mezigenerační solidarita jako odpověď na demografické změny

Le Livre vert: face aux changements démographiques, une nouvelle solidarité entre générations

Grünbuch: Demographische Veränderungen und neue Solidarität der Generationen

9:50 -10:50 Panel 2:

Proč (ne)máme děti?

Avoir ou ne pas avoir d'enfants aujourd'hui.

Warum haben wir (keine) Kinder?

Předsedající/Présidence/Vorsitz: *Zdeněk Pavlík*

Přednášející /Intervenants /Teilnehmer :

Chantal Blayo, *Université Montesquieu de Bordeaux*

Charlotte Höhn, *Institut für Bevölkerungsforschung, Wiesbaden*

Jitka Rychtaříková, *Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze*

10:50 -11:30 Diskuse/Discussion/Diskussion

11:30 -11:50 Přestávka/Pause café/Pause

11:50 -12:50 Panel 3:

Migrace, pluralita a integrace.

Migration, pluralité, intégration.

Migration, Pluralität und Integration.

Předsedající/Présidence/Vorsitz: *Charlotte Höhn*

Přednášející /Intervenants /Teilnehmer:

Dušan Drbohlav, *Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze*

Karen Schönwälder, *Arbeitsstelle für Interkulturelle Konflikte und gesellschaftliche Integration Berlin*

Catherine de Wenden, *Centre d'Etudes et de Recherches Internationales - Centre National de la Recherche Scientifique, Paris*

12:50 -13:15 Diskuse/Discussion/Diskussion

13:15 -14:00 Studený bufet/Déjeuner–buffet/Kaltes Buffet

14:00 -15:00 Panel 4:

Proč a jaká rodinná a imigrační politika?

Quelles politiques familiale et migratoire ?

Warum und welche Familien- und Migrationspolitik?

Předsedající/Présidence/Vorsitz: *Chantal Blayo*

Přednášející /Intervenants /Teilnehmer:

Bernard Nauck, *Technische Universität Chemnitz*

Jiřina Kocourková, Ladislav Rabušic, *Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Fakulta sociálních studií Masarykovy Univerzity v Brně*

Patrick Simon, *Institut National d'Etudes Démographiques, Paris*

15:00 -15:20 Diskuse/Discussion/Diskussion

15:20 -16:00 Všeobecná diskuse/Discussion générale/Diskussion

Předsedající/Présidence/Vorsitz: *Felix Koschin*

16:00 Ukončení konference/Fin du colloque/Ende der Konferenz

KDO ZAJISTÍ NAŠI BUDOUCNOST?

Trilaterální demografická konference, Praha 23. 5. 2005

Česká demografická společnost a Katedra demografie a geodemografie Univerzity Karlovy v Praze spolu s Centre français de recherche en sciences sociales a Goethe-Institut Prag pořádají celodenní demografickou konferenci věnovanou problematice **porodnosti a mezinárodní migraci v České republice, Francii a Německu**. Cílem konference je hlubší poznání současné situace v každé zúčastněné zemi a vzájemná výměna zkušeností. Na programu konference budou tři témata, ke každému z nich vystoupí po jednom přednášejícím z každé země. Jednacímí jazyky budou čeština, francouzština a němčina. Příspěvky budou simultánně tlumočeny.

Co mají tyto země společného a co je odlišuje?

Konec 20. století byl ve znamení historicky bezprecedentního poklesu plodnosti v Evropě. Narostla bezdětnost a rodiče se často spokojí pouze s jedním dítětem. Hluboký deficit narozených nemůže nahradit zahraniční imigrace je závěr Evropského populačního fóra z ledna roku 2004.

Konference by měla odpovědět na otázku, jak vidí svou demografickou situaci Francie, Německo a Česká republika, země, které na sebe geograficky navazují. Všechny tři státy byly po určitou dobu rekordmanky nejnižší plodnosti na světě, i když v odlišných historických dobách a tudíž také souvislostech. Počátkem 20. století byla celosvětově nejnižší hodnota průměrného počtu dětí na jednu ženu 2,5, a tu vykazovala Francie. NSR byla první vyspělou zemí, kde se v letech 1984-1985 průměrný počet dětí na jednu ženu snížil na 1,29-1,28, tj. na úroveň tzv. "lowest low fertility", jejíž hranice je definována průměrem nepřesahujícím 1,3 dětí na jednu ženu. V bývalém NDR bylo minimum 0,77 dětí na jednu ženu zaznamenáno v letech 1993-1994. Česká republika dosáhla svého rekordu 1,13 dětí na jednu ženu sice až v roce 1999, ale období velmi nízké plodnosti zde přetrvává od roku 1995 dodnes.

Francie má dlouholetou a bohatou zkušenost s úspěšnou pronatalitní politikou a patří dnes k evropským zemím s vyšší plodností (1,89 dětí na jednu ženu v roce 2003). Naopak v bývalé Spolkové republice Německo nebyla v poválečném období (na rozdíl od NDR) přijata žádná propopulační opatření z důvodu obav z analogií s propopulační politikou fašistického režimu a tato situace se zde začala měnit až koncem devadesátých let. V České republice byla po roce 1989 přerušena kontinuita podpory rodin s dětmi, což mimo jiné přispělo k výraznému propadu plodnosti.

Evropská unie je atraktivní pro zahraniční imigraci. Současně však narůstá hostilita domácího obyvatelstva vůči přistěhovalcům. Oficiální imigrační politika je obvykle restriktivní se snahou omezit roční příliv cizinců, resp. si vybírá pouze určité skupiny obyvatelstva (kvalifikované pracovníky). Jak hodnotí své přistěhovalce Francie, země s nejdelší historickou zkušeností v tomto ohledu, Německo, které si po válce zvalo zahraniční dělníky, a Česká republika, jejíž zkušenost je nejkratší? Promění dlouhodobé přistěhovalectví etnické složení domácího obyvatelstva a přetransformuje evropské kulturní dědictví? Bude se společnost etnicky a kulturně pluralizovat bez výrazných konfliktů a nebo bude prioritou integrace až asimilace cizinců?

Květnová konference by měla přispět k diskusi a eventuelnímu objasnění těchto otázek. Zamyšlení nad současnou rodinou a její reprodukcí bude předmětem tématu *Proč (ne)máme děti?* Kde je a kam směřuje evropská společnost bude prezentováno ve druhém tématu *Migrace, pluralita a integrace*. Na hledání inspirace ve strategiích v oblasti rodinné a imigrační politiky bude zaměřen třetí okruh *Proč a jakou rodinnou a imigrační politikou?*

Trilaterální konference se uskuteční místo obvyklé národní konference. Datum konání (23. 5. 2005) je pondělí, nikoliv středa!!! Předpokládá se začátek v 9 hodin a konec v 17 hodin. Konference se bude konat ve Velké geologické posluchárně, Přírodovědecká fakulta, Albertov 6, Praha 2.